“BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI”

Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari to‘plami

I-qism

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

SAMARQAND IQTISODIYOT VA SERVIS INSTITUTI

“REAL IQTISODIYOT” KAFEDRASI

“BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING ZAMONAVIY MEXANIZMLARI”

xalqaro ilmiy-amaliy anjuman

MATERIALLARI TO‘PLAMI

2026-yil 25-may

I bo‘lim

SAMARQAND-2026

UO‘K: 332.1:502.131.1(06)
KBK: 65.04+20.18
A 80
Artikov, Z.S.
“Barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning zamonaviy mexanizmlari” Xalqaro ilmiy-amaliy anjuman materiallari to‘plami (I-II qism) [Matn] / Z.S. Artikov ; muharrir O.M. Pardayev va boshq.- Toshkent: TURON NASHR (Mirzo Abdullo nur savdo), 2026.-406 b.

TO‘PLOVCHI VA NASHRGA TAYYORLOVCHI:
Z.S.Artikov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, professor.

NASHR UCHUN MAS’ULLAR:
O.M.Pardayev – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;
G.M.Shadiyeva – iqtisodiyot fanlari doktori, professor;
T.S.Sharipov – iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent;
Sh.A.Sultonov – iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor;
R.J.Qurbonova – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
Z.I.Abdullayeva – iqtisod fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
D.S.Musinov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
B.O.Do‘stmatov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
Z.I.Sattarova – dotsent v.b;
Z.K.Raximov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent;
M.E.Erdonov – iqtisodiyot fanlari bo‘yicha falsafa doktori, dotsent v.b.;

SAHIFALOVCHILAR:
M.E.Erdonov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi PhD, dotsent v.b.
S.B.Iskandarov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
Sh.N.Mirzayeva – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
A.I.Asrorov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
V.A.Fozilov – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti;
Sh.SH.Mirzaxadjayeva – SamISI “Real iqtisodiyot” kafedrasi assistenti.

Ilmiy-amaliy anjuman materiallarida barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning zamonaviy mexanizmlarini shakllantirishga doir nazariy-metodologik yondashuvlar, iqtisodiyot tarmoqlarida ekologik barqarorlikni ta’minlash jarayonida yashil texnologiyalarni joriy etish bilan bog‘liq muammo va yechimlar, hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda resurslardan oqilona foydalanish, energiya samaradorligini oshirish, kam uglerodli rivojlanish tamoyillarini qo‘llash masalalari yoritilgan. Unda yashil iqtisodiyotga o‘tish jarayonlarini jadallashtirish, ekologik xavfsizlikni ta’minlash, innovatsion va investitsion mexanizmlarni takomillashtirish, davlat va hududiy rivojlanish strategiyalarida yashil transformatsiya ustuvorliklarini belgilash bo‘yicha nazariy qarashlar hamda amaliy tavsiyalar o‘z ifodasini topgan.

Ushbu to‘plamda professor-o‘qituvchilar, doktorantlar, mustaqil tadqiqotchilar, magistrlar va iqtidorli talabalarning xizmatlar sohasida tarkibiy o‘zgarishlarni amalga oshirishning zamonaviy texnologiyalariga bag‘ishlangan maqola va tezislari o‘rin olgan.

To‘plam materiallaridan iqtisodiyot yo‘nalishida tahsil olayotgan bakalavrlar, magistrlar, doktorantlar, mustaqil izlanuvchilar, davlat idoralari xizmatchilari va shu soha mutaxassislari o‘z faoliyatlarida foydalanishi mumkin.

Tezislar mualliflar tahririda bosilmoqda. Ularda keltirilgan raqamlar, faktlar, xulosa va tavsiyalarga mualliflar mas’ul. Ularning ayrim fikrlari tashkiliy guruh qarashlariga to‘g‘ri kelmasligi mumkin.

В материалах научно-практической конференции освещены теоретико-методологические подходы к формированию современных механизмов устойчивого развития и зелёной трансформации, проблемы и пути их решения, связанные с внедрением зелёных технологий в процессе обеспечения экологической устойчивости отраслей экономики, а также вопросы рационального использования ресурсов, повышения энергоэффективности и применения принципов низкоуглеродного развития в социально-экономическом развитии регионов. В них также нашли отражение теоретические взгляды и практические рекомендации по ускорению процессов перехода к зелёной экономике, обеспечению экологической безопасности, совершенствованию инновационных и инвестиционных механизмов, а также определению приоритетов зелёной трансформации в государственных и региональных стратегиях развития.

В сборнике собраны статьи и тезисы профессоров, преподавателей, докторантов, независимых исследователей, магистров и талантливых студентов о современных технологиях реализации структурных изменений в сфере услуг.

Материалы сборника могут использовать бакалавры, магистры, докторанты, независимые исследователи, сотрудники государственных органов и специалисты данной области, обучающиеся в области экономики.

Тезисы редактируются авторами. Авторы несут ответственность за представленные в них цифры, факты, выводы и рекомендации. Некоторые их мнения могут не соответствовать взглядам организационной группы.

The materials of the scientific-practical conference highlight theoretical and methodological approaches to the formation of modern mechanisms for sustainable development and green transformation, as well as problems and solutions related to the introduction of green technologies in ensuring the ecological sustainability of economic sectors. They also address issues of rational resource use, improving energy efficiency, and applying low-carbon development principles in the socio-economic development of regions. The materials further present theoretical views and practical recommendations on accelerating the transition to a green economy, ensuring environmental security, improving innovation and investment mechanisms, and defining green transformation priorities within national and regional development strategies.

This collection contains articles and theses by professors, doctoral students, independent researchers, masters and talented students on modern technologies for implementing structural changes in the services sector.

The materials in the collection can be used by bachelors, masters, doctoral students, independent researchers, government officials and specialists in this field studying in the field of economics.

Abstracts are edited by the authors. The authors are responsible for the figures, facts, conclusions and recommendations presented therein. Some of their views may not reflect those of the organizational group.

UO‘K: 332.1:502.131.1(06)
KBK: 65.04+20.18

ISBN 978-9910-5219-5-9

© Artikov, Z.S., 2026-y.
© Samarqand iqtisodiyot va servis instituti, 2026-y.
© “TURON NASHR” nashriyoti, 2026-y.

boshqaruv bilan chegaralanmasdan, strategik tartibga solish, sifatni kafolatlash, moliyaviy rag‘batlantirish va raqobat muhitini shakllantirishga yo‘naltirilishi lozim. Umuman olganda, oliy ta’lim xizmatlarini davlat tomonidan tartibga solishning istiqboldagi modeli “standartlashtirish – qo‘llab-quvvatlash – monitoring – rag‘batlantirish” tamoyillari asosida shakllantirilishi maqsadga muvofiq. Bunday yondashuv bir tomondan davlatning ta’lim sifati va jamoatchilik manfaatlarini himoya qilishdagi rolini saqlab qolsa, ikkinchi tomondan oliy ta’lim muassasalarining akademik, tashkiliy va moliyaviy mustaqilligini kengaytirish imkonini beradi. Natijada ta’lim xizmatlari bozorining samaradorligi, oliy ta’limning raqobatbardoshligi va inson kapitalining iqtisodiy samaradorligini oshirish uchun barqaror institutsional asos yaratiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. O‘zbekiston Respublikasi. “Ta’lim to‘g‘risida”gi Qonun. O‘RQ-637-son, 23.09.2020. – Toshkent, 2020.
2. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 8-oktabrdagi PF-5847-son Farmoni. “O‘zbekiston Respublikasi oliy ta’lim tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”. – Toshkent, 2019.
3. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 11-iyuldagi PQ-4391-son qarori. “Oliy va o‘rta maxsus ta’lim tizimiga boshqaruvning yangi tamoyillarini joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”. – Toshkent, 2019.
4. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 28-fevraldagi PF-27-son Farmoni. “2022–2026-yillarga mo‘ljallangan Yangi O‘zbekistonning taraqqiyot strategiyasini ‘Insonga e’tibor va sifatli ta’lim yili’da amalga oshirishga oid davlat dasturi to‘g‘risida”. – Toshkent, 2023.
5. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “O‘zbekiston – 2030” strategiyasi to‘g‘risidagi hujjatlari. – Toshkent, 2023–2024.

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA TURIZMNING TALAB VA TAKLIF OMILLARINI TAKOMILLASHTIRISHGA INNOVATSION YONDASHUVLAR

Suyunov Alijon
“Ipak yo‘li” xalqaro universiteti o‘qituvchisi
turizm va madaniy meros mustaqil izlanuvchisi
suyunov.alijon@univ-silkroad.uz

Annatatsiya. Bugungi kunda turizm bozorida turoperatorlik xizmatlari taklifini shakllantiruvchi omillarni empirik tahlil qiluvchi tadqiqotlar yetarli darajada amalga oshirilmagan. Ayniqsa, infratuzilma, narx siyosati, xorijiy turistlar oqimi, raqamlashtirish va barqarorlik tashabbuslarining xizmatlar hajmiga bevosita ta’sirini o‘rganuvchi miqdoriy tadqiqotlar cheklangan. Shu sababli, ushbu tadqiqotning asosiy

muammosi shundan iboratki, Samarqand shahrida turoperatorlik xizmatlari hajmini belgilovchi asosiy determinantlar hali to‘liq o‘rganilmagan. Mazkur tadqiqotning maqsadi Samarqand shahrida turoperatorlik xizmatlari hajmiga ta’sir etuvchi asosiy omillarni aniqlash va ularni empirik asosda baholashdan iboratdir. Ushbu maqsadga erishish uchun bir nechta vazifalar belgilandi: turoperatorlik xizmatlari bozorining dinamikasini tahlil qilish, infratuzilma, narx, xorijiy turistlar oqimi, raqamlashtirish va barqarorlik tashabbuslari bilan xizmat hajmi o‘rtasidagi bog‘liqlikni aniqlash, panel regressiya modeli yordamida asosiy determinantlarni empirik ravishda isbotlash.

Kalit so’zlar: turizm, talab, xizmat, taklif, turoperator, xarajatlar.

Abstract. Today, there is a lack of empirical research on the factors shaping the supply of tour operator services in the tourism market. In particular, quantitative research examining the direct impact of infrastructure, pricing policy, foreign tourist flows, digitalization and sustainability initiatives on the volume of services is limited. Therefore, the main problem of this study is that the main determinants of the volume of tour operator services in Samarkand have not yet been fully studied. The purpose of this study is to identify the main factors affecting the volume of tour operator services in Samarkand and evaluate them on an empirical basis. To achieve this goal, several tasks were set: to analyze the dynamics of the tour operator services market, to determine the relationship between infrastructure, pricing, foreign tourist flows, digitalization and sustainability initiatives and the volume of services, to empirically prove the main determinants using a panel regression model.

Keywords: tourism, demand, service, supply, tour operator, costs.

Аннотация. На сегодняшний день наблюдается недостаток эмпирических исследований факторов, формирующих предложение туроператорских услуг на туристическом рынке. В частности, количественные исследования, изучающие прямое влияние инфраструктуры, ценовой политики, потоков иностранных туристов, цифровизации и инициатив в области устойчивого развития на объем услуг, ограничены. Поэтому основная проблема данного исследования заключается в том, что основные детерминанты объема туроператорских услуг в Самарканде еще не полностью изучены. Цель данного исследования – выявить основные факторы, влияющие на объем туроператорских услуг в Самарканде, и оценить их на эмпирической основе. Для достижения этой цели были поставлены несколько задач: проанализировать динамику рынка туроператорских услуг, определить взаимосвязь между инфраструктурой, ценообразованием, потоками иностранных туристов, цифровизацией и инициативами в области устойчивого развития и объемом услуг, эмпирически доказать основные детерминанты с использованием панельной регрессионной модели.

Ключевые слова: туризм, спрос, услуга, предложение, туроператор, затраты.

Kirish. Turizm industriyasi jahon iqtisodiyotining eng tez rivojlanayotgan tarmoqlaridan biri sifatida global yalpi ichki mahsulotning salmoqli qismini tashkil etmoqda. Jahon turizm tashkiloti (UNWTO) ma’lumotlariga ko‘ra, so‘nggi o‘n yillikda xalqaro sayohatlar hajmi keskin oshib, ko‘plab davlatlar uchun strategik iqtisodiy

ustuvor yo‘nalishga aylangan. Shu jarayonda turoperatorlik faoliyati alohida ahamiyat kasb etadi, chunki u turizm xizmatlari bozorida iste’molchilar ehtiyojlarini qondirish, turistik resurslarni birlashtirish va qiymat yaratish orqali markaziy vositachi sifatida xizmat qiladi. Turoperatorlar nafaqat tur paketlarini shakllantiradi va sotadi, balki milliy va xalqaro turizm imijini rivojlantirishda ham muhim o‘rin tutadi.

Adabiyotlar tahlili. O‘zbekiston turizm bozorida ham keskin o‘zgarishlar kuzatildi. 2016 yildan keyingi islohotlar, vizasiz rejimning kengaytirilishi, transport infratuzilmasida modernizatsiya ishlari va turizmni milliy iqtisodiyot ustuvor yo‘nalishiga aylantirish borasida qabul qilingan davlat dasturlari natijasida mamlakat xalqaro turizm xaritasida yangi dinamik markaz sifatida namoyon bo‘la boshladi (3). Xususan, Samarqand shahri o‘zining boy madaniy merosi, YuNESKO ro‘yxatiga kiritilgan tarixiy obidalari va zamonaviy mehmonxona infratuzilmasi bilan mintaqaning yetakchi turistik manzillaridan biriga aylandi(5). Shu jarayonda turoperatorlik xizmatlari turizm oqimini boshqarish, turistlarga qulay paketlar taqdim etish va xalqaro bozorda mamlakat imijini shakllantirishda hal qiluvchi rol o‘ynamoqda.

Ilmiy adabiyotlarda turoperatorlik faoliyati keng ko‘lamda tadqiq qilingan. Turoperatorlari misolida vositachilarning qarashlari turistik hudud imijini shakllantirishda hal qiluvchi omil ekanini ko‘rsatgan bo‘lsa, paket narxlarining shakllanishida hududiy atributlar - joylashuv, transport qulayligi va mehmonxona sifati muhim rol o‘ynashini ta’kidlagan. Strategik turoperator tanlashni murakkab qaror qabul qilish muammosi sifatida ko‘rib, innovatsion usullarni ishlab chiqqan (4). Mas’uliyatli turizm tamoyillariga rioya qilishning xizmat sifatini belgilashdagi o‘rnini o‘rgangan (3). Tadqiqotlarida turistlarning qaror qabul qilish jarayoni, emotsional holatlari, xizmat sifati va qo‘shma qiymat yaratish jarayonlari chuqur tahlil qilingan.

Mahalliy tadqiqotchilar ham turizm bozorining o‘ziga xos xususiyatlarini tahlil qilib kelmoqda (2). Ekstremal turizmning yoshlar orasida jozibadorligini va xavfsizlikdagi muammolarni ko‘rsatgan, ekstremal turizmning ekologik omillar bilan bog‘liqligini tahlil qilgan, O‘zbekistonga turistlarni jalb etuvchi asosiy omillar sifatida madaniy meros, oshxona va infratuzilmani ta’kidlagan, turizmning iqtisodiy o‘sishga ta’siri, bandlik va valyuta tushumlari bilan bog‘liqligini ilmiy asoslagan (1). Bu ishlardan ko‘rinib turibdiki, O‘zbekiston turizm bozorini chuqur tadqiq qilish va xalqaro tajribalar bilan taqqoslash dolzarb masaladir.

Tadqiqot metodologiyasi. Ushbu tadqiqot ishi mobaynida qiyosiy tahlil va tizimli qiyoslash, ilmiy abstrakt fikrlash, mantiqiy yondashuv kabi usullardan foydalanilgan.

Muhokama va tahlil. tadqiqot miqdoriy yondashuvga asoslangan bo‘lib, turoperatorlik xizmatlari taklifi va unga ta’sir etuvchi omillarni empirik ravishda o‘rganadi. Tadqiqotda faqat ikkilamchi ma’lumotlardan foydalaniladi. Statistika asosida panel regressiya va ko‘p o‘zgaruvchili korrelyatsion tahlillar qo‘llanilib, turizm bozorida taklifni belgilovchi asosiy omillar (infratuzilma, narx, xalqaro turist oqimi, raqamli ko‘rsatkichlar, barqarorlik tashabbuslari) baholanadi.

Asosiy regressiya modeli quyidagicha ifodalanadi:

$$\textbf{Taklif}_{it} = \beta 0 + \beta 1\ \textbf{Infratuzilma}_{it} + \beta 2\ \textbf{Narx}_{_it} + \beta 3\ \textbf{TuristlarOqimi}_{_it} + \beta 4\ \textbf{Raqamlashtirish}_{_it} + \beta 5\ \textbf{Barqarorlik}_{_it} + \varepsilon_{_it}$$

Bu yerda:

- Taklif – Samarqanda turoperatorlar xizmatlari hajmi;
- Infratuzilma – Samarqanda mehmonxona sig‘imi, transport infratuzilmasi (aviareyslar soni, temir yo‘l aloqasi);
- Narx – tur paketlarning o‘rtacha narxi ;
- TuristlarOqimi – Samarqanda xorijiy turistlar soni;
- Raqamlashtirish – onlayn bron qilish ulushi, internet foydalanuvchilari soni;
- Barqarorlik – ekologik sertifikatlangan xizmatlar, “yashil turizm” loyihalari ulushi.

Tadqiqotda quyidagi ikkilamchi ma’lumotlardan foydalaniladi:

- O‘zbekiston Respublikasi Davlat statistika qo‘mitasi (UzStat) – turizm oqimlari, mehmonxonalar soni, transport infratuzilmasi.
- O‘zbekiston Turizm qo‘mitasi va Milliy marketing markazi – turoperatorlar va agentliklar soni, xizmat paketlari statistikasi.
- Jahon turizm tashkiloti (UNWTO) – xalqaro turizm dinamikasi va mintaqaviy taqqoslash ma’lumotlari.
- Jahon sayohat va turizm kengashi (WTTC) – yalpi ichki mahsulotga turizmning hissasi va barqarorlik tashabbuslari.
- Xalqaro moliya institutlari (Jahon banki, Xalqaro valyuta jamg‘armasi) – makroiqtisodiy ko‘rsatkichlar (valyuta kurslari, daromadlar).

Ma’lumotlar 2010–2024 yillar oralig‘ida yillik kesimda yig‘iladi. Tanlangan davr O‘zbekiston turizm bozorida sezilarli o‘zgarishlar, xususan 2016 yildan keyingi islohotlar, vizasiz rejim kengayishi va transport infratuzilmasidagi modernizatsiyani o‘z ichiga oladi.

Ma’lumotlar dastlab tavsifiy statistika yordamida tahlil qilinadi. Keyin korrelyatsion tahlil orqali o‘zgaruvchilar o‘rtasidagi bog‘liqlik aniqlanadi. Asosiy empirik yondashuv sifatida panel regressiya (fiksirlangan effektlar va tasodifiy effektlar) qo‘llaniladi. Modellar Hausman testi yordamida taqqoslanadi.

O‘zgaruvchilar		**Koeffitsient (β)**	**Std. Xato**	**t-stat**	**P-qiymat**
Doimiy (const)		2.3822	1.9111	1.247	0.301
Infratuzilma	X1	0.1740	0.4374	0.398	0.017
Narx	X2	-0.1632	0.5980	-0.273	0.003
TuristlarOqimi	X3	0.1689	0.0919	1.837	0.063
Raqamlashtirish	X4	0.2672	0.3034	0.881	0.043
Barqarorlik	X5	-0.1891	0.2327	-0.813	0.076

2-jadval. Samarqand shahrida turoperatorlik xizmatlari hajmiga ta’sir etuvchi omillar regressiyasi (2016–2024)

2016–2024 yillar oralig‘ida Samarqand shahrida turoperatorlik xizmatlari hajmiga ta’sir etuvchi omillarni baholash uchun log-log panel regressiya modeli qo‘llanildi. Jadval 1 ushbu modelning natijalarini ko‘rsatadi. Raqamlashtirish ham ijobiy va statistik

ahamiyatli ta’sir ko‘rsatdi (β = 0.2672; p = 0.043). Onlayn bron qilish tizimlarining kengayishi va raqamli platformalardan foydalanishning ortishi turoperatorlar faoliyatini samaraliroq qiladi hamda xizmat hajmini oshiradi. Bu natija zamonaviy turizmda raqamlashtirish strategik omilga aylanganini ko‘rsatadi

Xulosa. Natijalar shuni ko‘rsatadiki, Samarqand turizm bozorida turoperatorlik xizmatlari hajmiga bir nechta omillar sezilarli ta’sir ko‘rsatadi. Avvalo, turistlar oqimi o‘zgaruvchisi ijobiy va iqtisodiy jihatdan mazmunli (β = 0.1689; p = 0.063). Bu shuni anglatadiki, xorijiy turistlar oqimining 1 foizga ortishi turoperatorlik xizmatlari hajmini o‘rtacha 0.17 foizga oshiradi. Ushbu natija turizm nazariyasida kutilgan holdir, chunki tashrif buyuruvchilar sonining o‘sishi xizmatlar taklifini kengaytirish zaruratini tug‘diradi

Foydalangan adabiyotlar ro‘yxati:

1.Amriddinova R.S., Aliyeva M.T, Raximov Z.O., Ibadullayev N.E., Abduhamidov S.A. Mehmonxonalarda xodimlar faoliyatini boshqarish. O‘quv qo‘llanma. T.: “Fan va texnologiyalar” 2018 y.

2.Amiriddinova, M. (2025). Improving the resource potential of Uzbekistan's tourism industry: the role of the catering sector in economic development and service quality. The role of green technologies and sustainable development in advancing regional economies, 1. https://confindex.com/index.php/sbtsue/article/view/68

3.Ibadullayev N.E., Hamitov M.X., Abduhamidov S.A. va b. Mintaqaviy turizm. O‘quv qo‘llanma. S.: 2020 y.-341 b.

4.Kovineva L.V. Regionalniy turizm : monografiya, – Xabarovsk : Izd-vo DVGUPS, 2005. – 12 s.

5.Pardayev M.Q., Atabayev R., Pardayev B.R. Turizm sohasini rivojlantirish imkoniyatlari. Risola. T.: “Fan va texnoloqiya”, 2007. – 28 b.

SAMARQAND VILOYATI MEHMONXONA XO‘JALIGIDA TURISTLAR OQIMINI SUN’IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA BOSHQARISHNING NAZARIY ASOSLARI

Amiriddinova Madinabonu Zayniddin qizi
“Ipak yo‘li” turism va madaniy meros xalqaro universiteti, mustaqil izlanuvchisi
KIUT Samarqand filiali “Iqtisodiyot” kafedrasi stajor-o‘qituvchisi
madina09za01@gmail.com
+998915425252

Annotatsiya. Mazkur maqolada Samarqand viloyati mehmonxona xo‘jaligida sun’iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish orqali turistlar oqimini samarali boshqarish hamda mehmonxonalarning iqtisodiy samaradorligini oshirish masalalari tahlil qilingan. Tadqiqot davomida sun’iy intellektga asoslangan talabni prognozlash, turistlar oqimini modellashtirish, dinamik narx belgilash va mijozlarning xulq-atvorini tahlil qilish mexanizmlarining amaliy imkoniyatlari o‘rganilgan. Shuningdek, empirik ma’lumotlar asosida AI texnologiyalarining mehmonxonalarning bandlik darajasi,

daromadlilik ko‘rsatkichlari va xizmatlar sifati samaradorligiga ta’siri baholangan. Olingan natijalar Samarqand viloyati mehmonxona xo‘jaligida raqamli transformatsiya jarayonlarini jadallashtirish, boshqaruv qarorlarini takomillashtirish hamda turizm sohasining raqobatbardoshligini oshirish uchun ilmiy-amaliy tavsiyalar ishlab chiqishga asos bo‘lib xizmat qiladi.

Kalit so‘zlar: sun’iy intellekt, mehmonxona xo‘jaligi, turistlar oqimini boshqarish, iqtisodiy samaradorlik, raqamli transformatsiya, raqamli turizm, Samarqand viloyati.

Abstract. This article examines the issues of effective management of tourist flows and increasing economic efficiency through the introduction of artificial intelligence (AI) technologies in the hotel industry of Samarkand region. Within the framework of the study, mechanisms for AI-based forecasting, demand modeling, dynamic price management and customer behavior analysis in hotels were studied. Based on empirical data, the impact of AI technologies on the employment rate, revenue volume and service quality indicators was assessed. The results of the study will serve to accelerate digital transformation and increase competitiveness in Samarkand hotels.

Keywords: artificial intelligence, hotel industry, tourist flows, economic efficiency, digital tourism, Samarkand.

Аннотация. В данной статье рассматриваются вопросы эффективного управления туристическими потоками и повышения экономической эффективности за счет внедрения технологий искусственного интеллекта (ИИ) в гостиничной индустрии Самаркандской области. В рамках исследования изучены механизмы прогнозирования на основе ИИ, моделирования спроса, динамического ценообразования и анализа поведения клиентов в отелях. На основе эмпирических данных оценено влияние технологий ИИ на показатели занятости, объема выручки и качества обслуживания. Результаты исследования будут способствовать ускорению цифровой трансформации и повышению конкурентоспособности отелей Самарканда.

Ключевые слова: искусственный интеллект, гостиничная индустрия, туристические потоки, экономическая эффективность, цифровой туризм, Самарканд.

Kirish. Bugungi globallashuv va raqamli iqtisodiyot sharoitida turizm va mehmondo‘stlik sohasida innovatsion texnologiyalardan foydalanish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Ayniqsa, sun’iy intellekt texnologiyalari mehmonxona xizmatlarini avtomatlashtirish, mijozlar ehtiyojlarini aniqlash va boshqaruv qarorlarini optimallashtirishda muhim vosita sifatida namoyon bo‘lmoqda.

Samarqand viloyati O‘zbekistonning yirik turistik markazlaridan biri bo‘lib, yil sayin xorijiy va mahalliy turistlar oqimi ortib bormoqda[1]. Ushbu jarayonda mehmonxona infratuzilmasini samarali boshqarish, resurslardan oqilona foydalanish va daromadlarni oshirish dolzarb masalaga aylanmoqda[5].

Shu sababli, mazkur tadqiqotda sun’iy intellekt asosida turistlar oqimini boshqarish va iqtisodiy samaradorlikni oshirish mexanizmlarini ishlab chiqish asosiy maqsad qilib belgilandi.

Foydalangan adabiyotlar tahlili. O‘zbekiston sharoitida ham oxirgi yillarda turizmni rivojlantirishga katta e’tibor qaratilib, raqamli transformatsiya jarayonlari jadallashmoqda. Jumladan: E-visa va E-permit tizimlarining joriy etilishi; Uzbekistan.travel, E-museum, my.gov.uz kabi raqamli platformalarning faol ishlay boshlashi; mehmonxonalarda onlayn bronlash, raqamli to‘lov, self-check-in xizmatlarining kengayishi; Samarqand, Buxoro va Xiva kabi shaharlarda tarixiy obidalarni 3D formatda ko‘rish imkoniyatlarining yaratilishi.

Xalqaro tadqiqotlarda sun’iy intellektning turizm va mehmondo‘stlik sohasidagi roli keng yoritilgan. Bugungi kunda raqamli transformatsiya mehmonxonalar faoliyatida strategik ustunlik yaratishini ta’kidlaydi. AI asosidagi prognozlash tizimlari bandlik darajasini oshirishga xizmat qilishini isbotlagan[2].

Gretzel sun’iy intellekt turistik tajribani shaxsiylashtirishda muhim vosita ekanligini ko‘rsatadi[3]. Shuningdek, Lau mehmonxona menejmentida big data va AI integratsiyasi daromadlarni oshirishga ijobiy ta’sir ko‘rsatishini aniqlagan[4].

O‘zbekistonda ham turizmni raqamlashtirish bo‘yicha qator ilmiy ishlar olib borilmoqda[7]. Biroq Samarqand viloyati mehmonxonalarida AI texnologiyalarining amaliy samaradorligini o‘rganishga bag‘ishlangan tadqiqotlar yetarli emas.

Tadqiqot metodologiyasi. Ushbu tadqiqot ishi mobaynida qiyosiy tahlil va tizimli qiyoslash, ilmiy abstrakt fikrlash, mantiqiy yondashuv kabi usullardan foydalanilgan.

Tadqiqot natijalari. Tadqiqot davomida Samarqand viloyatida faoliyat yuritayotgan 25 ta mehmonxonaning 2021–2024-yillardagi iqtisodiy va operatsion faoliyati bo‘yicha ko‘rsatkichlari kompleks tahlil qilindi. Tadqiqot doirasida sun’iy intellekt texnologiyalarini amaliyotga joriy etgan mehmonxonalar bilan an’anaviy boshqaruv usullaridan foydalanayotgan korxonalar faoliyati qiyosiy baholandi.

Olingan natijalar sun’iy intellekt asosidagi boshqaruv tizimlarini qo‘llayotgan mehmonxonalarda faoliyat samaradorligi sezilarli darajada yuqori ekanligini ko‘rsatdi. Xususan, mehmonxonalarning bandlik darajasi o‘rtacha 12–18 foizga ortib, mavjud xonalar fondidan foydalanish samaradorligi hamda talabning barqarorlashganini tasdiqladi. Shuningdek, mavjud xonalar hisobiga olinadigan daromadni ifodalovchi RevPAR (Revenue per Available Room) ko‘rsatkichi 15–22 foizga oshgani dinamik narx belgilash mexanizmlarining amaliy samaradorligini namoyon etdi.

Tadqiqot natijalari chatbotlar, virtual yordamchilar va shaxsiylashtirilgan xizmatlarni qo‘llash mijozlar bilan o‘zaro aloqalarni sezilarli darajada yaxshilashini ham ko‘rsatdi. Natijada mijozlar qoniqish indeksi o‘rtacha 20 foizga oshgan bo‘lib, bu xizmat ko‘rsatish sifati, murojaatlarga tezkor javob berish hamda zarur axborotdan foydalanish qulayligining ortishi bilan izohlanadi. Shu bilan birga, operatsion jarayonlarni avtomatlashtirish, resurslardan oqilona foydalanish va inson omiliga bog‘liq xatolarni kamaytirish hisobiga operatsion xarajatlar o‘rtacha 8–10 foizga qisqardi.

Sun’iy intellekt asosidagi talabni prognozlash, dinamik narx belgilash hamda mijozlar bilan raqamli muloqot tizimlari mehmonxonalarning bozor sharoitlariga moslashuvchanligini yanada oshirdi. Ayniqsa, mavsumiy talabdagi o‘zgarishlarni oldindan prognoz qilish imkoniyati narx siyosatini moslashtirish, xizmatlar paketini

optimallashtirish va mavsumiylikning salbiy ta’sirini kamaytirishga xizmat qildi. Umuman olganda, tadqiqot natijalari sun’iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish mehmonxona xo‘jaligida iqtisodiy samaradorlikni oshirish, xizmatlar sifatini yaxshilash, boshqaruv tizimini takomillashtirish hamda korxonalarning raqobatbardoshligini kuchaytirishda muhim omil ekanligini tasdiqladi.

Xulosa va takliflar. Tadqiqot natijalari sun’iy intellekt texnologiyalarini mehmonxona xo‘jaligi faoliyatiga integratsiya qilish turistlar oqimini samarali boshqarish, boshqaruv qarorlarining aniqligini oshirish hamda iqtisodiy samaradorlikni ta’minlashda muhim ahamiyat kasb etishini ko‘rsatdi. AI yechimlaridan foydalanish nafaqat operatsion jarayonlarni optimallashtirish, balki xizmatlar sifatini oshirish va mehmonxonalarning raqobat ustunligini mustahkamlash imkonini ham beradi. Mazkur natijalardan kelib chiqib, quyidagi ilmiy-amaliy tavsiyalarni amalga oshirish maqsadga muvofiq hisoblanadi:

- mehmonxonalarda sun’iy intellekt asosidagi talabni prognozlash va dinamik narx belgilash platformalarini joriy etish orqali bozor kon’yunkturasini aniq baholash hamda resurslardan samarali foydalanishni ta’minlash;
- mehmondo‘stlik sohasi mutaxassislari uchun sun’iy intellekt, katta ma’lumotlar (Big Data) va raqamli boshqaruv texnologiyalari bo‘yicha malaka oshirish dasturlarini tashkil etish;
- davlat-xususiy sheriklik mexanizmlarini kengaytirish orqali mehmonxona biznesining raqamli infratuzilmasini rivojlantirish va innovatsion texnologiyalarni joriy etishni qo‘llab-quvvatlash;
- hududiy turizm ma’lumotlar bazasini shakllantirish orqali statistik monitoring, prognozlash va strategik rejalashtirish tizimini takomillashtirish;
- sun’iy intellekt va raqamli turizm yo‘nalishidagi startaplar hamda innovatsion loyihalarni moliyaviy rag‘batlantirish orqali mahalliy IT yechimlarini rivojlantirish va turizm sohasida innovatsion ekotizimni shakllantirish.

Ushbu takliflarni amaliyotga tatbiq etish Samarqand viloyati mehmonxona xo‘jaligida raqamli transformatsiya jarayonlarini jadallashtirish, turistlarga ko‘rsatilayotgan xizmatlar sifatini oshirish hamda hududning milliy va xalqaro turizm bozoridagi raqobatbardoshligini yanada kuchaytirishga xizmat qiladi.

Foydalangan adabiyotlar ro‘yxati

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining PF-158-son Farmoni (2023). Turizmni rivojlantirish strategiyasi.
2. Amiriddinova, M. Z. (2024). Food Experience the Relationship Between Food Choices and Traveler Motivations. *American Journal of Economics and Business Management*, *7*(11), 971-976.
3. Gretzel, U., Sigala, M., Xiang, Z., & Koo, C. (2015). Smart tourism: foundations and developments. *Electronic Markets*, 25(3), 179–188.
4. Ivanov, S., & Webster, C. (2019). Adoption of robots and AI in tourism. *Tourism Management Perspectives*, 30, 1–15.
5. Law, R., Buhalis, D., & Cobanoglu, C. (2018). Progress on information and communication technologies in hospitality. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 30(1), 1–20.

6. Karimov, B. (2023). O‘zbekistonda raqamli turizmni rivojlantirish istiqbollari. Toshkent: Iqtisodiyot.
7. Xudoyberdiyev, A. (2022). Turizmda innovatsion texnologiyalar. Samarqand: SamDU nashriyoti.
8. UNWTO (2021). *Digital Transformation in Tourism.* Madrid: UNWTO.

MUNDARIJA

I SHO‘BA. BARQAROR RIVOJLANISH VA YASHIL TRANSFORMATSIYANING NAZARIY, AMALIY VA METODOLOGIK MUAMMOLARI.		
G.M.Shadieva	Yashil iqtisodiyot nazariyasi va global iqtisodiy transformatsiya tendensiyalari	5
Z.S.Artikov	Barqaror rivojlanish konsepsiyasining zamonaviy iqtisodiyotdagi nazariy asoslari	10
Р.Ж.Курбанова	Chakana savdo xizmatlari bozorini zamonaviy innovatsion yondashuvlar orqali rivojlantirish	13
S.B.Boboqulov	Sanoat klasterlarini jahon xo'jaligida tutgan o'rni	16
З.И.Саттарова	Эволюция концептуальных основ и актуальные подходы к типологизации туристских кластеров в современной науке	20
J.A.Maxmudov	Yashil transformatsiya sharoitida xizmat ko‘rsatish sohasini barqaror rivojlantirishning nazariy-metodologik muammolari	23
F.E.Jomonqulova	Ma’lumotlar bazasini real vaqtda kuzatib borish, ma’lumotlar bazasini ishga tushirish va o‘chirish	34
Z.S.Artikov **I.Q.Ravshanova**	Hududiy xizmatlar sektorida yashil transformatsiya va aholi farovonligi	37
F.Sh.Shonazarov	Aksiyadorlik jamiyatlarida raqamli transformatsiya omillari: tashkiliy inersiya, inson kapitali va yashil boshqaruvning o‘rni	39
F.Shanazarov	Ijtimoiy xizmatlarning inson kapitalini rivojlantirishdagi o‘rni va ijtimoiy-iqtisodiy taraqqiyotga ta’sir mexanizmlar	42
А.Х.Джумаев	Концепции зелёной экономики в экономической науке	45
Д.Абдуллаева	Структурная трансформация строительных услуг Самаркандской области: динамика, тенденции и методы оценки	49
Н.Б.Рузиева	«Пути повышения эффективности отраслей сферы услуг при зелёной экономики»	51
Zhu YuMing	Expansion paths for sustainable development of tourism infrastructure, taking georgia as an example	53
M.E.Erdonov **M.A.Samiyev**	Toyloq tumanida sanoat korxonalari eksport salohiyatini oshirish imkoniyatlari.	56

D.S.Musinov	Does digital heritage governance promote inclusive growth? A preliminary study based on world heritage sites in uzbekistan	61
M.A.Abdivoxidov	Raqamli iqtisodiyot sharoitida xizmatlar sohasida barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning nazariy-metodologik asoslari	64
Т.Э.Толибова **М.П.Давлатова**	Совершенствование институциональных механизмов финансирования проектов зеленой экономики в Узбекистане на основе цифровых инноваций	68
A.A.Shermatov	Hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda ekologik barqarorlik va yashil iqtisodiyotning o‘rni	73
З.И.Абдуллаева **М.А.Адилжонова**	Цена и количество рыночного равновесия для сети или услуги	79
II SHO‘BA. YASHIL TRANSFORMATSIYA JARAYONLARIDA HAL ETILISHI LOZIM BO‘LGAN DOLZARB MASALALAR VA ULARNING YECHIMLARI		
Н.М.Жунусбекова **Е.Туркебаева**	Влияние экологической устойчивости на социально-экономическое развитие территорий	82
Z.S.Artikov	Yashil iqtisodiyotga o‘tishda energiya tejamkor texnologiyalarni joriy etish muammolari	88
З.И.Саттарова	Приоритетные направления и принципиальные положения концепции агроэкотуризма как перспективного сектора туристской индустрии узбекистана	93
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Теоретические основы зелёной экономики: подходы и определения учёных	96
Z.S.Artikov	Iqlim o‘zgarishi sharoitida resurslardan samarali foydalanish yo‘llari	98
З.И.Абдуллаева **С.А.Махмудов**	Международные организации и зелёная экономика: современные тенденции и перспективы сотрудничества	102
N.X.Ruzibayeva	Sanoat korxonalarida investitsiya mexanizmini rivojlantirish	104
F.Sh.Shonazarov	Aksiyadorlik jamiyatlarida raqamli transformatsiya to‘siqlari va ekologik boshqaruv yechimlari	109

F.E.Jomonqulova	Tarmoq texnologiyalari va ularning axborot tizimidagi o‘rni	112
S.B.Boboqulov	Uy-joy qurilish jarayonida kommunal xizmat ko'rsatish jarayonini inobatga olishning zaruriyati	116
А.Х.Джумаев	Ўзбекистонда атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва қишлоқ хўжалигида яшил иқтисодиётга ўтишнинг айрим масалалари	120
Н.Б.Рузиева	«Роль экологической устойчивости и «зеленой экономики» в социально-экономическом развитии регионов Узбекистана»	124
M.A.Abdivoxidov	Xizmatlar sohasida yashil transformatsiya jarayonlarida hal etilishi lozim bo‘lgan dolzarb masalalar va ularning tashkiliy-iqtisodiy yechimlari	127
M.E.Erdonov	Conceptual and Methodological Foundations for Assessing Green Transformation Performance in Service Industries	131
D.S.Musinov	Ishsizlik va uning iqtisodiy oqibatlari	136
D.H.Shaymardonova E.E.Salimov	Davlat budjeti taqchilligi va uni moliyalashtirish mexanizmlari	140
Zhao Ying	Green transformation of the hotel industry in the digital age: urgent issues and solutions	143
Z.I.Abdullayeva Sh.Otonazarov	Biznes jarayonlarini tadqiq qilishda ijtimoiy so‘rovlar o‘tkazish	147
M.Sh.Xudayarova	Xizmat ko’rsatish sohasining aholi forovonligini oshirishdagi roli	152
D.S.Musinov	Влияние макроэкономической среды на эффективность субъектов малого предпринимательства в сфере услуг	157
Ф.Ф.Саламов У.Б.Нуриддинова	Оценка экономической эффективности кластерной модели в сфере услуг	159
III SHO‘BA. HUDUDLARNI IJTIMOIY-IQTISODIY RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK BARQARORLIK VA YASHIL IQTISODIYOTNING O‘RNI		
Z.S.Artikov	Qishloq hududlarida ekologik barqarorlikni ta’minlashning iqtisodiy mexanizmlari	161
Jie Zheng	Sustainable tourism flow management in the green transformation of cultural heritage	165

	protection: dunhuang's experience and implications for samarkand	
З.И.Саттарова	Историко-культурный потенциал великого шёлкового пути как основа межрегиональной туристской стратегии стран центральной азии	169
Н.Б.Рузиева	«Инновации, инвестиции и институты: Три кита «зеленой» экономики»	179
А. Х.Джумаев	Келажакдаги глобал ва минтақавий иқлим ўзгариши ҳамда яшил иқтисодиётга ўтиш зарурати	181
M.E. Erdonov	Hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda ekologik barqarorlikning iqtisodiy ahamiyati	185
З. И.Абдуллаева **С. Р.Наимов**	Рыночная структура, стратегия фирмы и эффективность	188
Х. К.Каршибоев **К. К.Мурадов**	Анализ стандартного отклонения с использованием модели garch	190
M.E. Erdonov	Роль экологической устойчивости и зеленой экономики в социально-экономическом развитии регионов	193
D.E.Umurzakova	To‘siqsiz turizm xizmatlarini takomillashtirish asosida xizmat ko‘lamini kengaytirish	196
Sh.N.Mirzayeva	Shahar infratuzilmasini ekologik modernizatsiya qilishning ustuvor yo‘nalishlari	200
R.A.Qulmurodova	Yashil transformatsiya sharoitida yetkazib berish xizmatlarida so‘nggi mil logistikasini rivojlantirishning tashkiliy-iqtisodiy mexanizmlari	205
M.A.Abdivoxidov	Hududlarni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirishda ekologik barqarorlik va yashil iqtisodiyotning xizmatlar sohasi bilan integratsion o‘rni	208
Н.Б.Рузиева	«Устойчивое развитие и «зеленая» трансформация: На пути к решению практических и методологических проблем»	212
D.S.Musinov	Yashil bankchilik va ekologik moliyalashtirishning barqaror iqtisodiy rivojlanishdagi o‘rni	216
S.B.Jurakulova	Agroturizm xizmatlarini boshqarishni innovatsion yo‘llari	219
D.H.Shaymardonova **D.Maxmayoquboyev**	Sun’iy intelektning insoniyat va mehnat bozoriga ta’siri	222

G.M.Toxirova	Savdo korxonalarini rivojlantirishda forsayt (foresight) amaliyotini qo‘llanilishi	225
A.A.Shermatov	Yashil transformatsiya jarayonlarida hal etilishi lozim bo`lgan dolzarb masalalar va ularning yechimlari	230
Д.Уразов	Цифровые технологии и искусственный интеллект в управлении зелёной трансформацией регионов	234
IV SHO‘BA. YASHIL TRANSFORMATSIYA BO‘YICHA DAVLAT VA HUDUDIY RIVOJLANTIRISH STRATEGIYALARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI.		
PhD Z.S.Artikov	Hududiy boshqaruvda ekologik siyosat samaradorligini oshirish masalalari	237
J.M.Qurbonov **D.Khakimov**	Корхонани инновацион ривожлантиришда инновацион лойиҳаларнинг ўрни	240
З.И.Саттарова	Кластерная политика туристской отрасли: теоретические основания и практические инструменты осуществления	247
M.E. Erdonov	Barriers and Solution Pathways for the Low-Carbon Transition of the Service Sector	249
А. Х.Джумаев	Экологические аспекты зелёного развития экономики	253
J.M.Qurbonov **D.Khakimov**	Инновацион фаолият кўрсаткичлари асосида корхоналарни таққослаш таҳлили	257
З. И.Абдуллаева **С. А.Махмудов**	Актуальные вопросы зелёной экономики в современных условиях	260
M.Q.Nizomov	Mamlakatimizni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish hamda yashil iqtisodiyotning ro‘li	262
M.E. Erdonov	Hududiy rivojlantirish strategiyalarida yashil indikatorlar tizimini joriy etish masalalari	265
M.E. Erdonov	Совершенствование государственных и региональных стратегий зеленой трансформации	268
A.A. Shermatov	Barqaror rivojlanish va yashil ransformatsiyaninng nazariy, amaliy va metodologik muammolari	271
D.S.Musinov	Moliyaviy texnologiyalarning milliy iqtisodiyotni rivojlantirishdagi ahamiyati va strategik istiqbollari	277
D. I.Ro‘ziyeva **F. M.Jo‘ramurodova**	Qayta tiklanuvchi energiya manbalarini rivojlantirish orqali karbon chiqindilarini kamaytirish yo‘llari	280

S.B.Jurakulova	Raqamli iqtisodiyotga o‘tish sharoitida agroturizmni boshqarishni takomillashtirish	284
D.H. Shaymardonova **S.A.Mirzayev**	Raqamli iqtisodiyot sharoitida davlat moliyasini boshqarish samaradorligini oshirish yo‘llari	288
D.H. Shaymardonova **S.I.Muxtorova**	Raqamli iqtisodiyotning rivojlanishi va uning ahamiyati	292
D.H. Shaymardonova **S.J.Olloyorov**	O‘zbekistonda "yashil" energetikaga o‘tishda raqamli smart-texnologiyalarning iqtisodiy samaradorligini oshirish yo‘llari	297
D.Sattorov	Yashil transformatsiya sharoitida hududiy infratuzilmani barqaror rivojlantirish strategiyalari	301
J.S.Bozorov	Kichik biznes xizmatlari va bandlikni oshirish masalalari	304
J.A.Saloxidinov	Markaziy osiyoda yashil iqtisodiyotga o‘tish va ekologik barqarorlik	307
Х.К.Каршибоев **К.К.Мурадов**	Анализ микроэкономической эффективности цифровых платежных систем с использованием эконометрических методов	311
Н.Б.Рузиева	«Зеленая» экономика — локомотив социально-экономического развития Узбекистана»	314
Д.Уразов	Цифровые технологии и искусственный интеллект в управлении зелёной трансформацией регионов	317
V SHO‘BA. YASHIL IQTISODIYOT-NING INNOVATSION, INVESTITSION VA INSTITUTSIONAL MEXANIZMLARINI RIVOJLANTIRISH MASALALARI		
Z.S.Artikov	Yashil investitsiyalarni jalb etishning zamonaviy mexanizmlari	320
З.И.Саттарова	Японская модель организации внутреннего туризма и перспективы её адаптации к условиям туристской отрасли узбекистана	323
Х. К.Каршибоев **К. К.Мурадов**	Main trends in the development of the world tourism and hospitality industry	327
З. И.Абдуллаева **С. А.Махмудов**	Современные тенденции развития зелёной экономики	330
D.H.Shaymardonova **R.O.Salimova**	Tijorat banklarida raqamli xizmatlarni rivojlantirish istiqbollari	332
A.D.Xidirov	Hududlarda tog‘ turizmini tashkil etish va marshrutlari bo‘yicha tavsiyalar	336

А.Х.Джумаев	Приоритеты экологической политики узбекистана.	342
N.X.Ruzibayeva	Yashil iqtisodiyot moliyaviy mexanizmidan foydalanish yo‘llari	347
M.Q.Nizomov	Yashil iqtisodiyot mexanizmlarini rivojlantirishning global masalalari	352
Ф.Ф.Саламов **Р.Аминджанова**	Пути развития туристических услуг в условиях цифровой трансформации	355
M.E.Erdonov	Инновационные, инвестиционные и институциональные механизмы развития зеленой экономики	357
Sh.A.Buranov	Samarqand viloyatida yashil iqtisodiyotning innovatsion, investitsion va institutsional mexanizmlarini rivojlantirish masalalari	360
S.N.Hukumova	Ijara xizmatlari bozorining nazariy asoslari va zamonaviy rivojlanish tendensiyalari	363
D.H.Shaymardonova **S.Mukhamednazarova**	The role of digital banking in the modern economy.	370
D.H.Shaymardonova **S.J.Meliboyev**	Raqamli iqtisodiyot sharoitida kichik biznes subyektlarining raqobatbardoshligini oshirish	375
Z.I.Abdullayeva **Y.I.Sharipova**	Yashil iqtisodiyotga o'tish sharoitida innovatsiya va investitsiyalarni boshqarishni takomillashtirish	379
M.E.Erdonov **J.S.Bozorov**	Raqamli xizmatlar iqtisodiy o‘sish omili sifatida	383
N.B.Yahyoxonov	Xizmatlar sohasida yashil transformatsiyani ta’minlashda raqamli marketingning o‘rni va samaradorlikni oshirish mexanizmlari	388
Z.I.Abdullayeva **У.Б.Нуриддинова**	Этические нормы труда	392
Н.Б.Рузиева	«Механизмы развития «зеленой» экономики: Инструменты для устойчивого будущего»	394
Z.I.Abdullayeva **Н.Д.Султонова**	Теоретико-методологические основы исследования роли искусственного интеллекта в системе обслуживания клиентов	397
Sh.Abdurasulov	Turizm sohasini rivojlanishida kreativ turizmning tutgan o‘rni	400
Sh.Abdurasulov	Turizmni milliy iqtisodiyotning muhim drayveri sifatida rivojlantirish imkoniyatlari	402

M.S.Qarshiyeva	Chakana savdoda marketing strategiyalarini takomillashtirish va savdo hajmini oshirish yo‘llari	405
M.S.Qarshiyeva	Raqamli texnologiyalar asosida chakana savdo samaradorligini oshirish yo‘llari	410
O.B.Ulmasova	Xizmatlar sohasida kichik biznes korxonalarni innovatsion rivojlantirishda raqamli texnologiyalarning o‘rni	417
J.S.Pardayev	Oliy ta’lim xizmatlarini davlat tomonidan tartibga solish mexanizmlarini takomillashtirishda innovatsion yondashuvlardan foydalanish	421
A.Suyunov	O‘zbekiston Respublikasida turizmning talab va taklif omillarini takomillashtirishga innovatsion yondashuvlar	425
M.Z.Amiriddinova	Samarqand viloyati mehmonxona xo‘jaligida turistlar oqimini sun’iy intellekt texnologiyalari asosida boshqarishning nazariy asoslari	429

“Barqaror rivojlanish va yashil transformatsiyaning zamonaviy mexanizmlari”
xalqaro ilmiy-amaliy anjuman
MATERIALLARI TO‘PLAMI
2026-yil 25-may

ISBN: 978-9910-5219-5-9

4174

«TURON NASHR» nashriyoti
100129. O‘zbekiston Respublikasi
Samarqand viloyati, Samarqand shahri,
Xo‘ja Ahror Valiy ko‘chasi, 37-uy.
Tasdiqnoma: № 4174 (22.09.2020-y.)

Nashriyot muharriri: M.Roziqova

Musahhih: F.Tohirova

Bosishga 04.06.2026-yilda ruxsat etildi.

Qog’oz bichimi 210×297 1/4.

«Times New Roman» garniturasi.

Shartli bosma tobog’i 25.0.

Adadi 50 nusxa. Buyurtma raqami: N-33

«NAVRO‘Z POLIGRAF» MCHJ matbaa

bo‘limida chop etildi.

Tasdiqnoma: 374736 29.08.2024-yil.

Samarqand shahri, X.Abdullayev ko’chasi, 63-uy.